

Wrocław, 28 lipca 2005 roku

WK.660/429/K-15/05

**Pan
Bogusław Krasucki
Burmistrz Środy Śląskiej**

**pl. Wolności 5
55-300 Środa Śląska**

Działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu przeprowadziła od 16 marca do 24 czerwca 2005r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy i miasta Środa Śląska. Kontrolą była objęta legalność działania gminy w zakresie realizacji dochodów i wydatków budżetowych, udzielania zamówień publicznych i gospodarowania mieniem. Szczegółowe ustalenia kontroli zawiera protokół podpisany i wręczony Panu Burmistrzowi 24 czerwca 2005 roku.

Kontrola wykazała, że zostały zrealizowane wnioski pokontrolne wystosowane po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2001r., z wyjątkiem przestrzegania terminu rozliczenia zaliczek na opłacenie kosztów podróży służbowych; udzielone w 2004r. dwie zaliczki zostały rozliczone znacznie po wyznaczonym terminie ich rozliczenia. Z obecnej kontroli wynikało, że zadania w zakresie gospodarki finansowej były wykonywane w zasadzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W niektórych przypadkach wystąpiły uchybienia i nieprawidłowości merytoryczne, ale większość z nich miała charakter formalny. Pozytywnie należy ocenić fakt, że już w trakcie kontroli znaczna część uchybień została skorygowana, lub podjęto działania zmierzające do ich wyeliminowania.

W wyniku wydanych zarządzeń Burmistrza, doprowadzono do zgodności ze stanem faktycznym wykaz samodzielnych stanowisk pracy, a także zostały usunięte nieprawidłowości w zakresie powierzenia Skarbnikowi Gminy, Sekretarzowi Gminy i Kierownikowi Wydziału Finansów i Budżetu uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności, wynikających z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) i art. 35 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 28 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.). Zostały wprowadzone również zmiany do wewnętrznej „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”, w wyniku których ustalono szczegółowy sposób dokumentowania na raportach kasowych zapisów ujmowanych w księgach rachunkowych, oraz określono pracowników upoważnionych do kontroli raportów kasowych.

Zostały sporządzone i przyjęte do stosowania nowe zakresy czynności służbowych Skarbnika Gminy i Kierownika Wydziału Finansów i Budżetu, dostosowane do postanowień zarządzenia Nr 53/2005 Burmistrza z 28.04.2005r. oraz powołanych wyżej przepisów ustawy o rachunkowości i ustawy o finansach publicznych.

Operacje kasowe za okres od początku użytkowania komputerowego programu kasowego do 22.04.2005r. zostały ujęte w prawidłowo zamkniętym raporcie kasowym; począwszy od 25.04.2005r.,

raporty kasowe były sporządzane i zamykane codziennie, w ramach procedur przewidzianych w użytkowanym oprogramowaniu kasowym. Od 11.04.2005r. na raportach kasowych „wydatków” był podawany sposób ich ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja). Konsekwencją ww. działań było spowodowanie bieżącego sporządzania raportów kasowych i zapewnienie chronologii w ewidencji operacji kasowych, a także zgodności zapisów księgowych operacji gotówkowych ze stanem faktycznym. Zostały rozliczone nadwyżka wg stanu na 18.03.2005r. i niedobór wg stanu na 31.03.2005r. gotówki w kasie.

Wyeliminowano uchybienia w zakresie ewidencji księgowej operacji związanych z pobraniem gotówki z rachunku bankowego na opłacenie wydatków na podstawie dowodów kasowych oraz ewidencji rozrachunków z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Zostały dokonane rozliczenia Urzędu Miejskiego oraz innych jednostek budżetowych z budżetem gminy z tytułu zrealizowanych dochodów i wydatków, tj. z rachunku bieżącego Urzędu na rachunek budżetu została przekazana kwota 138.140,35 zł. Uzyskano od banku prowadzącego obsługę bankową budżetu gminy potwierdzenie stanu środków na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2004r. Skorygowano nieprawidłowe zapisy w zakresie ewidencji druków KP oraz K-103, stanowiących druki ścisłego zarachowania. Zostały dokonane rozliczenia z kontrahentami z tytułu dwukrotnej zapłaty za wykonaną usługę oraz z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu umowy, wniesionego w 1997r.

W zakresie ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych organ podatkowy podjął działania, w wyniku których:

- podatnik nr konta G000013 złożył korektę deklaracji na podatek rolny na 2003r., w wyniku czego pozostała do zapłaty kwota 681,00 zł za 2003r.;
- zostały sprostowane decyzje w sprawie udzielenia ulg „żołnierskich” w podatku rolnym za 2003r., 2004r. i 2005r. w zakresie dotyczącym wysokości udzielonych ulg oraz prawidłowości ich zastosowania; w jednym przypadku, w wyniku sprostowania decyzji do kasy Urzędu została wpłacona kwota 18,00 zł, w drugim przypadku na koncie podatnika powstała nadpłata w kwocie 186,40 zł, która została zaliczona na należności bieżące;
- postanowieniem FIB 3111/z/33/04/2005 z 13.06.2005r. została sprostowana oczywista pomyłka w decyzji FIB 3111/Z/33/2004 z 31.12.2004r. w zakresie okresu zwolnienia od podatku rolnego nabytych gruntów;
- zostało wszczęte postępowanie podatkowe w celu uchylecia, za zgodą podatnika, decyzji FIB3113/1/U/05 z 27.01.2005r. w części dotyczącej umorzenia odsetek od zobowiązań za lata 1998-1999, które uległy przedawnieniu; jednocześnie wpłacona przez podatnika kwota 1.525,70 zł została zaliczona na poczet istniejących zobowiązań podatkowych; przed zmianą decyzji kwota jw. była zaliczona nieprawidłowo na przedawnione zaległości podatkowe z lat 1998-1999;
- nabyte w dniu 21.04.2004r. grunty przez podatnika konto nr R003488 zostały wprowadzone do ewidencji w karcie gospodarstwa;
- podatnikowi konto nr N007357 został wymierzony podatek od nieruchomości za lata 2003-2005 w łącznej kwocie 58,30 zł;

- podatnikowi konto nr N007353 został wymierzony podatek od nieruchomości za lata 2004-2005 w łącznej kwocie 163,30 zł;
- podatnikowi konto nr R001908 został wymierzony podatek od nieruchomości za lata 2004-2005 w łącznej kwocie 69,20 zł;
- podatnik konto nr N001416 złożył korektę informacji w sprawie podatku na 2004r. i organ podatkowy wymierzył podatek za 2004r. i 2005r. w prawidłowej wysokości, łącznie przypisany został podatek w kwocie 71,10 zł;
- organ podatkowy wydał decyzję FIB 3110/19/U/2005, którą umorzył odsetki w kwocie 23.298,30 zł od zobowiązania podatkowego zapłaconego po terminie bez odsetek.

W dniu 10.06.2005r. zostały wydane decyzje o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcy, który zakończył działalność 16.06.2004r., a także zostały w sposób prawidłowy skasowane znaki opłaty skarbowej od wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dowodami OT od nr 0717/76/05 do nr 0717/81/05 zostały rozliczone koszty „projektu budowlanego sieci gazowej ul. Kolejowa - Daszyńskiego” i wartość środków trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji została zwiększona łącznie o 18.995,58 zł.

W dniu 23.06.2005r. została sporządzona korekta sprawozdania zbiorczego Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych.

W związku z powyższym, w niniejszym wystąpieniu zostały omówione wyłącznie te zagadnienia, które wymagają podjęcia działań naprawczych.

Kierownikom gminnych szkół i przedszkoli nie zostały udzielone pełnomocnictwa do jednoosobowego działania. Zgodnie z przepisami art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) kierownicy ww. jednostek organizacyjnych mogą działać jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta (burmistrza). Z ustaleń kontroli wynikało, że kierownicy niektórych oświatowych jednostek organizacyjnych zawarli umowy cywilno-prawne, mimo że nie posiadali pełnomocnictwa Burmistrza do dokonywania takiej czynności prawnej.

W zakresie spraw organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

Stosownie do postanowień § 12 ust. 7 „Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej”, podział zadań w komórkach organizacyjnych na stanowiska pracy wraz z opisem tych stanowisk powinien zatwierdzić Burmistrz. Takich dokumentów w Urzędzie Miejskim nie było, co oznacza, że nie była w sposób formalny ustalona struktura organizacyjna poszczególnych wydziałów.

Nie zostały ustalone zasady gospodarowania drukami ścisłego zarachowania i prowadzenia ich ewidencji, mimo że takie druki były stosowane. Brak ustalenia wewnętrznych zasad w powyższym zakresie, spowodował wystąpienie nieprawidłowości w ewidencji druków podlegających ścisłej kontroli.

Rozrachunki i roszczenia

Wystąpiły uchybienia i nieprawidłowości w ujmowaniu rozrachunków i roszczeń na koniec 2004r., zarówno w ewidencji księgowej syntetycznej, jak i analitycznej, oraz w wielkościach należności i zobowiązań wykazanych w bilansie jednostkowym Urzędu Miejskiego. W bilansie Urzędu należności i zobowiązania zostały wykazane w kwotach wynikających z ewidencji księgowej, ale w związku z uchybieniami w prowadzeniu ewidencji na koncie 221-„Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz na koncie 225-„Rozrachunki z budżetami” wykazane kwoty nie były zgodne ze stanem faktycznym.

W 2004r. Rada Miejska uchwałą Nr XXIX/282/04 z 30 grudnia 2004r. ustaliła wykaz wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2004. Środki na wydatki niewygasające w 2004r. nie zostały zgromadzone na subkoncie do rachunku podstawowego budżetu, ale pozostały na rachunku podstawowym, co było niezgodne z przepisami art. 130 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Kwota na wydatki niewygasające została wyodrębniona wyłącznie ewidencyjnie. Ponadto na koniec 2004r. kwota na wydatki niewygasające z 2004r. ujęta została nieprawidłowo jako należności na koncie 201-„Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w księgach rachunkowych dla Urzędu Miejskiego.

Wniesione przez kontrahentów w gotówce zabezpieczenia z tytułu należytego wykonania przedmiotu umowy oraz udzielonej rękojmi, nie były zwracane wraz z należnymi odsetkami wynikającymi z umowy rachunku, na którym sumy te były przechowywane, pomniejszonymi o koszt prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek kontrahenta. Wymóg dokonywania zwrotu wniesionych przez kontrahentów kwot z ww. zwiększeniami i zmniejszeniami wynikał z przepisów art. 75 ust. 6 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002r. Nr 72, poz. 664 ze zm.) oraz przepisów art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 17 ze zm.), mających zastosowanie od dnia 02.03.2004r.

W zakresie sprawozdawczości

W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2004r. skutki finansowe z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych i udzielenia przez gminę ulg (bez ulg ustawowych) zostały wykazane w kwotach niższych od wynikających z prawidłowego ich obliczenia. Różnice wynikały z obliczenia skutków finansowych z ww. tytułów w momencie wymiaru podatków i na podstawie złożonych na początku roku deklaracji na podatki. W sprawozdaniach rocznych nie zostały obliczone kwoty omawianych skutków finansowych za cały okres sprawozdawczy. W kwotach podanych w sprawozdaniach zostały także pominięte skutki finansowe z tytułu wprowadzonych przez Radę zwolnień w podatku od nieruchomości. W powyższym zakresie sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP powinny być sporządzane według zasad, określonych w § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.).

W sprawozdaniu Rb-27S zaległości w dochodach budżetowych zostały wykazane w kwocie wyższej od stanu faktycznego. Wynikało to z ujęcia w sprawozdaniu kwot podatków, dla których organ podatkowy odroczył termin płatności po 31.12.2004r. i w związku z tym nie stanowiły one zaległości. Stosownie do przepisów § 3 ust. 7 powołanej wyżej „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, kwoty zaległości wykazane w sprawozdaniu powinny być ustalone na podstawie kont podatkowych.

Dochody budżetowe

Przy udzielaniu zwolnień w podatku rolnym od gruntów nabytych na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego wystąpiły uchybienia polegające na ustaleniu nieprawidłowego terminu, od którego stosuje się zwolnienie. Zgodnie z przepisami art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (Dz.U. z 1993r. Nr 94, poz. 431 ze zm.), zwolnienia i ulgi udzielane na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. Ze szczegółowej kontroli wszystkich decyzji o udzieleniu przedmiotowego zwolnienia wynikało natomiast, że w części spraw było ono stosowane w okresie zwolnienia gruntów od podatku, tj. licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie. Brak było właściwego udokumentowania daty złożenia wniosku przez podatnika o udzielenie zwolnienia, co uniemożliwiało prawidłowe stosowanie powołanych wyżej przepisów art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym. W Urzędzie za datę złożenia wniosku była przyjmowana data wniosku podana przez podatnika, co w części spraw nie było zgodne ze stanem faktycznym. Spowodowało to również, że według dokumentów znajdujących się w aktach sprawy były załatwiane znacznie po upływie miesięcznego terminu określonego w art. 139 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60), mimo że nie było przeprowadzane postępowanie dowodowe. W wyniku wystąpienia ww. nieprawidłowości (opisanych szczegółowo w protokole kontroli), kwoty udzielonych zwolnień gruntów od podatku rolnego zostały zawyżone w 2004r. łącznie o 1.605,18 zł i w 2005r. o 84,12 zł.

Nie zostały zachowane koperty, w których znajdowały się przesłane pocztą deklaracje na podatek rolny od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, co nie pozwalało na ustalenie faktycznego terminu złożenia deklaracji, które wpłynęły po 15 stycznia danego roku podatkowego, tj. po terminie określonym w art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym. Zachowanie kopert jest niezbędne dla celów dowodowych, ponieważ zgodnie z przepisami art.12 § 6 pkt 2 ustawy - Ordynacja podatkowa, termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem m.in. nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego.

W ewidencji komputerowej przedmiotów opodatkowania podatkiem rolnym, dla osób fizycznych i dla osób prawnych, były ujęte grunty sklasyfikowane jako nieużytki, mimo że nieużytki podlegają przepisom ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.); zgodnie z art. 6 ust. 10 tej ustawy, nieużytki powinny być wykazane w informacjach o nieruchomościach lub deklaracjach na podatek od nieruchomości, mimo że korzystają ze zwolnienia od podatku od nieruchomości na podstawie jej art. 7 ust. 1 pkt 10.

Szczegółowość ewidencji komputerowej tzw. „gruntów pozostałych” dla celów podatkowych w podatku od nieruchomości nie została dostosowana do rodzaju zwolnień, wprowadzonych przez Radę Miejską uchwałą Nr XVI/131/03 z 28.11.2003r., innych niż określone w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. Utrudniało to prawidłowe ustalenie podatku od nieruchomości od osób fizycznych od przedmiotów opodatkowania, do których miało zastosowanie zwolnienie wprowadzone przez Radę Miejską.

Brak było bieżącego przepływu do Wydziału Finansów i Budżetu informacji o zarejestrowanych w Urzędzie Miejskim działalnościach gospodarczych. Informacja o działalnościach zarejestrowanych w 2004r. została przekazana dopiero w kwietniu 2005r. Wymagało to od pracownika odpowiedzialnego za wymiar podatku od nieruchomości od osób fizycznych dużego nakładu pracy, obok wykonywania obowiązków bieżących, na przeprowadzenie czynności wyjaśniających, czy właściciele nieruchomości, które zostały wskazane jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, zgłosili ten fakt w informacji o nieruchomościach i czy zobowiązanie podatkowe zostało ustalone z uwzględnieniem stawek podatkowych właściwych dla przedmiotów podatkowych zajętych (związanych) z prowadzeniem działalności gospodarczej. Z kontroli dla 26 zarejestrowanych działalności gospodarczych wynikało, że w trakcie kontroli dla trzech podatników został wymierzony podatek od nieruchomości za lata 2004-2005 według właściwych stawek podatkowych.

Z dokumentów przedłożonych organowi podatkowemu przez prowadzącego zakład pracy chronionej nie wynikało, jakie przedmioty opodatkowania zakładu pracy chronionej zostały zgłoszone wojewodzie. Stosownie do przepisów art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003 r., prowadzący zakład pracy chronionej korzystają ze zwolnienia od podatku od nieruchomości w zakresie przedmiotów opodatkowania zgłoszonych wojewodzie zajętych na prowadzenie tego zakładu, z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania znajdujących się w posiadaniu zależnym podmiotów niebędących prowadzącymi zakłady pracy chronionej. Prowadzący zakład pracy chronionej, jeżeli korzysta z ulgi w podatku od nieruchomości, powinien przedłożyć stosowne zaświadczenie.

Szczegółową kontrolą zostało objęte postępowanie egzekucyjne w stosunku do 62 podatników posiadających według stanu na koniec 2004r. najwyższe (w granicach kwot podanych w protokole kontroli) zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, w podatku rolnym od osób prawnych, w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych. Kwota zaległości objętych kontrolą wynosiła 1.503.126,56 zł i stanowiła 89,4% ogólnej kwoty zaległości w ww. podatkach. W stosunku do zalegających z zapłatą należności na rzecz budżetu gminy były prowadzone czynności egzekucyjne, ale w niektórych przypadkach okazały się one nieskuteczne lub nie zostały wykorzystane wszystkie możliwości zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych, przysługujące organowi podatkowemu. Niektóre tytuły wykonawcze zostały zwrócone przez organy skarbowe bez stosowania środków egzekucyjnych ze względu na stan majątkowy dłużników, i w tych przypadkach postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wskutek nieściągalności. Z zaległości objętych kontrolą 1.503.126,56 zł nie zostały uregulowane zobowiązania w kwocie 950.946,26 zł, z

której 237.002,35 zł zostało zabezpieczone hipoteką przymusową na nieruchomościach podatników, a kwota 194.686,93 zł to zaległości podatników postawionych w stan upadłości, z której 167.579,67 zł zostało zgłoszone do masy upadłości.

Z ustaleń kontroli wynikało, że na podstawie przepisów art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60), wygasły wskutek przedawnienia zobowiązania podatkowe na łączną kwotę 127.680,20 zł, z tego kwota 11.658,80 zł została odpisana z konta podatnika w 2005r. Kwota zobowiązań, które uległy przedawnieniu, stanowiła 8,5% zaległości objętych kontrolą, ale w przypadku łącznego zobowiązania pieniężnego przedawnieniu uległy zobowiązania w kwocie 80.689,80 zł, tj. 38,2% zaległości objętych kontrolą (210.991,70 zł). Ponadto z tytułu przedawnienia w 2004r. z konta podatnika zostało odpisane zobowiązanie podatkowe w kwocie 23.937,78 zł. W jednym przypadku, nie zostało udokumentowane wysłanie do podatnika konto nr N0000885 decyzji ustalającej wysokość zobowiązania w podatku od nieruchomości od osób fizycznych za 2000r. na kwotę 16.969,30 zł i w świetle przepisów art. 68 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa zobowiązanie to nie powstało, ze względu na upływ 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy. Kwota 16.969,30 zł powinna być odpisana z konta podatnika. Podobnie kwoty zobowiązań, które uległy przedawnieniu, powinny być odpisane z kont podatników, a postępowanie podatkowe umorzone w drodze postanowienia, stosownie do przepisów art. 70b ustawy – Ordynacja podatkowa.

Wydatki budżetowe

W przedkładanych oświadczeniach o używaniu w danym miesiącu samochodu osobowego do celów służbowych, osoby które otrzymywały ryczałt pieniężny nie określały ilości dni, w których nie dysponowały pojazdem do celów służbowych, mimo takiego wymogu, zawartego w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz.271).

W zakresie przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie „kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przykanalikami w północnej części miasta Środa Śląska - ul. Kilińskiego, Konstytucji 3-maja, Partyzantów i Wąska - etap III” popełniono uchybienia polegające na niezłożeniu przez członków komisji przetargowej oświadczeń, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 17 ze zm.), po ostatecznym powzięciu informacji o wykonawcach ubiegających się o udzielenie zamówienia (członkowie komisji przetargowej złożyli wymagane oświadczenia przed terminem otwarcia ofert), oraz braku udokumentowania faktu zamieszczenia przez zamawiającego ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie, terminu złożenia ofert przez oferentów oraz terminu wniesienia wadium przez oferentów. Przedstawione uchybienia nie miały wpływu na prawidłowość wyboru wykonawcy zamówienia.

Nie zostały zachowane częstotliwość i terminy przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych, w tym pozostałych środków trwałych, w drodze spisu z natury, określone w art. 26 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o rachunkowości.

Rozliczenia jednostek budżetowych z budżetem gminy z tytułu zrealizowanych dochodów nie były dokonywane kasowo, mimo takiego wymogu wynikającego z przepisów art. 18 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W sposób prawidłowy rozliczył się budżetem gminy tylko Ośrodek Sportu i Rekreacji w Środzie Śląskiej. Rozliczenia pozostałych jednostek były dokonywane wyłącznie ewidencyjnie lub przez bankowy rachunek bieżący Urzędu Miejskiego, zamiast w drodze przekazania uzyskanych dochodów na rachunek bankowy budżetu gminy.

Wystąpiły rozbieżności między formą organizacyjno-prawną dwóch jednostek organizacyjnych a sposobem finansowania ich działalności ze środków budżetu gminy. W „Rejestrze gminnych jednostek organizacyjnych gminy Środa Śląska” dla jednostki Przedszkole Nr 2 w Środzie Śląskiej zostało podane, że jest to zakład budżetowy, a faktycznie Przedszkole Nr 2 było finansowane z budżetu gminy w sposób określony dla jednostek budżetowych, tj. w sposób ustalony w art. 18 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Część działalności jednostki budżetowej Szkoła Podstawowa Nr 3 w Środzie Śląskiej, tzn. świetlica ze stołówką, funkcjonowała w formie zakładu budżetowego, mimo braku organizacyjnego wyodrębnienia i bez formalnego określenia tej formy organizacyjno-prawnej dla świetlicy i stołówki przez Radę Miejską, która jest organem właściwym do utworzenia zakładu budżetowego. Wynika to z przepisów art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

Z tytułu nadzoru nad przebiegiem realizacji zadań gminy odpowiedzialność za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości ponosi Burmistrz Środy Śląskiej.

Przedstawiając powyższe do wiadomości, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Regionalna Izba Obrachunkowa wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Udzielenie kierownikom gminnych oświatowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej pełnomocnictwa do jednoosobowego działania, stosownie do przepisów art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
2. Zatwierdzenie przez Burmistrza podziału zadań w komórkach organizacyjnych (wydziałach) Urzędu Miejskiego, stosownie do wymogu określonego w § 12 ust. 7 „Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej.
3. Ustalenie w formie pisemnej zasad gospodarowania drukami ścisłego zachowania i zasad prowadzenia ich ewidencji w Urzędzie Miejskim, stosownie do przepisów art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).
4. Doprowadzenie formy organizacyjno-prawnej Przedszkola Nr 2 w Środzie Śląskiej do zgodności ze sposobem finansowania działalności tej jednostki ze środków budżetu gminy, oraz dokonanie

ewentualnych zmian zapisów w „Rejestrze gminnych jednostek organizacyjnych gminy Środa Śląska” dotyczących tej jednostki.

5. Prawidłowe finansowanie ze środków budżetu gminy części działalności jednostki budżetowej Szkoła Podstawowa Nr 3 w Środzie Śląskiej, tzn. świetlicy ze stołówką, zgodnie z formą organizacyjno-prawną ustaloną przez Radę Miejską, ewentualnie dokonanie zmiany formy organizacyjno-prawnej dla tej części działalności Szkoły Podstawowej Nr 3, z uwzględnieniem przepisów rozdziału 3 „Formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych” ustawy o finansach publicznych.
6. Przestrzeganie przepisów art. 18 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, które zobowiązują jednostki budżetowe do odprowadzania pobranych dochodów na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego, tzn. dokonywanie przez jednostki budżetowe kasowego rozliczenia z budżetem gminy z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych.
7. Gromadzenie środków finansowych na wydatki niewygasające w danym roku budżetowym, jeżeli Rada Miejska uchwali wykaz takich wydatków, na wyodrębnionym subkoncie do rachunku podstawowego budżetu, stosownie do przepisów art. 130 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.
8. Dostosowanie sposobu prowadzenia ewidencji zaległości i nadpłat na koncie 221-„Należności z tytułu dochodów budżetowych” do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752), w celu zachowania zgodności ogólnych kwot zaległości i nadpłat w dochodach budżetowych oraz według podziałek klasyfikacji budżetowej z kwotami wynikającymi z kont podatników i kontrahentów dla poszczególnych źródeł dochodów budżetowych i wykazywania w sprawozdaniach budżetowych i bilansie Urzędu faktycznych kwot zaległości i nadpłat.
9. Dokonanie szczegółowej analizy zaległości podatkowych z tytułu podatków pobieranych w Urzędzie Miejskim, wynikających z kont podatników, które nie były objęte kontrolą (osób fizycznych i osób prawnych oraz innych podmiotów), w celu ustalenia faktycznych kwot zaległości podatkowych, bez zobowiązań podatkowych, które wygasły wskutek przedawnienia oraz odpisanie z kont podatników zobowiązań przedawnionych i umorzenie postępowania w tych przypadkach, stosownie do przepisów art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60).
10. Wykorzystywanie w większym zakresie możliwości zabezpieczenia należności podatkowych, określonych w dziale III „Zobowiązania podatkowe” w rozdziale 3 „Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych” ustawy - Ordynacja podatkowa, a zwłaszcza w formie hipoteki przymusowej, w celu niedopuszczenia do przedawnienia należnych gminie podatków.
11. Wykazywanie zaległości i nadpłat w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S Urzędu Miejskiego z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kwotach wynikających z ewidencji analitycznej według podatników i kontrahentów, a w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001r. w sprawie

sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 7 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” - załącznika nr 2 do rozporządzenia.

12. Wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-PDP pełnych kwot skutków finansowych z tytułu obniżenia przez Radę Miejską górnych stawek podatkowych oraz udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) za rok budżetowy, z uwzględnieniem zasad ustalonych w przepisach § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
13. Sporządzenie korekty sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego i Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za 2004r. w zakresie wykazanych w tych sprawozdaniach faktycznych kwot zaległości i nadpłat oraz skutków finansowych z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych i udzielenia ulg i zwolnień w dochodach budżetowych (bez ulg i zwolnień ustawowych).
14. Egzekwowanie od podatników obowiązku wykazywania gruntów stanowiących nieużytki w informacjach i deklaracjach na podatek od nieruchomości, a nie w informacjach i deklaracjach na podatek rolny, stosownie do przepisów art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 1993r. Nr 94, poz. 431 ze zm.) i art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) oraz dokonanie niezbędnych zmian w tym zakresie w ewidencji przedmiotów objętych ww. podatkami w urządzeniach księgowych dla celów podatkowych.
15. Sukcesywne dostosowywanie komputerowej ewidencji przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości dla tzw. „gruntów pozostałych” do rodzaju zwolnień przedmiotowych wprowadzonych przez Radę Miejską w § 1 ust. 2 pkt 1 uchwały Nr XVI/135/03 z dnia 28 listopada 2003r. w celu prawidłowego stosowania postanowień tej uchwały w zakresie ustalania podatku od nieruchomości.
16. Przestrzeganie przepisów art. 12 ust. 1 pkt 4, ust. 3, ust. 7 i ust. 8 oraz art. 13d ust. 1 i ust. 3 ustawy o podatku rolnym w zakresie zwalniania od podatku rolnego gruntów nabytych na utworzenie nowego gospodarstwa lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa, tj. zwalnianie gruntów od podatku wyłącznie na wniosek podatnika; ustalanie okresu zwolnienia gruntów od podatku licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów (...); stosowanie zwolnienia gruntów od podatku od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik złożył wniosek; nieudzielanie zwolnienia w przypadku nabycia gruntów objętych wcześniej w trwałe zagospodarowanie.
17. Dokumentowanie terminu złożenia przez podatników wniosków o udzielenie ulg i zwolnień w podatku rolnym w celu prawidłowego ich zastosowania, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 i 3 ustawy o podatku rolnym.
18. Przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w zakresie udzielonych i zastosowanych zwolnień od podatku rolnego gruntów nabytych na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego na podstawie decyzji organu podatkowego podjętych w 2004r., wymienionych w załączniku nr IV.1-4 do protokołu kontroli, w celu skorygowania stwierdzonych

nieprawidłowości wykazanych w ww. załączniku i prawidłowego ustalenia okresu zwolnienia gruntów od podatku rolnego i prawidłowego zastosowania zwolnienia, zgodnego z przepisami art. 12 ust. 3, ust. 7 i ust. 8 oraz art. 13d ust. 1 i 3 ustawy o podatku rolnym.

19. Pobieranie opłaty skarbowej od podań (wniosków) podatników o udzielenie ulg i zwolnień w podatkach stanowiących dochód budżetu gminy, stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 września 2000r. opłacie skarbowej (Dz.U. z 2004r. Nr 253, poz. 2532 ze zm.) oraz prawidłowe kasowanie znaków opłaty skarbowej, tj. w sposób określony w przepisach § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 grudnia 2000 r. w sprawie pobierania, zapłaty i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty (Dz.U. Nr 110, poz. 1176 ze zm.).
20. Zachowywanie kopert, w których przesyłane są deklaracje (informacje itp.) na podatki stanowiące dochód budżetu gminy dla ewentualnych celów dowodowych, stosownie do przepisów art.12 § 6 pkt 2 ustawy - Ordynacja podatkowa.
21. Podawanie przez pracowników w oświadczeniach o używaniu w danym miesiącu do celów służbowych samochodu niebędącego własnością pracodawcy ilości dni, w których nie dysponowali tym pojazdem, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz.271).
22. Składanie przez członków komisji przetargowych oświadczeń, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 17 ze zm.), w części niejawnej posiedzenia komisji przed przystąpieniem do porównywania ofert, stosownie do postanowień § 10 ust. 1 i 2 „Regulaminu komisji przetargowej”, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 102/04 Burmistrza z dnia 28 czerwca 2004r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Przetargowej i wyznaczenia jednostki organizacyjnej do przeprowadzania zamówień publicznych na rzecz podległych jednostek organizacyjnych Gminy Środa Śląska.
23. Przestrzeganie terminu i obowiązku zwrotu kontrahentom zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu umowy wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy, stosownie do przepisów art. 148 ust. 5 ustawy - Prawo zamówień publicznych.
24. Dokumentowanie w aktach postępowania o zamówienie publiczne:
 - terminu zamieszczania ogłoszenia o przetargu nieograniczonym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, stosownie do art. 40 ust. 1 i ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych;
 - terminu złożenia ofert, stosownie do art. 84 ust. powołanej ustawy, że ofertę złożoną po terminie zwraca się bez otwierania po upływie terminu przewidzianego na wniesienie protestu;
 - terminu wniesienia przez oferentów wadium, stosownie do art. 45 ust. 3 powołanej ustawy.

25. Przeprowadzenie inwentaryzacji środków trwałych podlegających ewidencji na koncie 011- „Środki trwałe” i na koncie 013- „Pozostałe środki trwałe” w drodze spisu z natury według stanu na ostatni roku obrotowego, w terminie określonym w art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnoszę o poinformowanie Izby, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Waldemar Wawrzyński

Przewodniczący Rady Miejskiej